

Załącznik Nr 3**Do uchwały Nr 97/243/14****Zarządu Powiatu Hajnowskiego****Z dnia 27 lutego 2014r.****PROGRAM DZIAŁANIA NA ROK 2014 Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Hajnówce**

Osoby niepełnosprawne intelektualnie Typ - B – 18 osób

Lp.	Zadania zaplanowane do realizacji	Sposób realizacji	Osoby objęte oddziaływaniem	Jednostki współuczestniczące w realizacji	Osoba odpowiedzialna za realizację zadania	Mierniki realizacji zadania w 2014.r	Stopień realizacji miernika w 2013 r.
I.	Trening higieniczny mężczyzn Blok tematyczny dotyczący nauki dbałości o higienę osobistą: -nauka mycia poszczególnych części ciała, -nauka dbania o estetyczny wygląd zewnętrzny, -zakup środków do pielęgnacji ciała oraz odzieży Nabycie, doskonalenie umiejętności korzystania z przyborów toaletowych oraz różnych kosmetyków	Praca ciągła; Zajęcia grupowe i indywidualne; teoretyczne (pogadanki, prezentacje multimedialne, praca z Internetem) oraz zajęcia praktyczne, metoda oglądowo - praktyczna Zajęcia grupowe teoretyczne (burza mózgów, pogadanki, prezentacje. Praca z	Osoby niepełnosprawne intelektualne	W ramach zajęć w POW oraz sklepy dostosowane do zakupów potrzebnych produktów	Opiekun	Zajęcia odbywają się raz w tygodniu lub w zależności od potrzeb; Podtrzymanie nabytych umiejętności związanych z dbałością o higienę osobistą – 6 osób Zajęcia odbywają się raz w tygodniu lub w zależności od potrzeb;	5 osób nabywało umiejętność mycia zębów (zakupiło szczotki i pastę do zębów), 6 osób wyrabiało nawyk mycia rąk, 2 osoby wymagają wzmożonej motywacji w zakresie higieny osobistej i dbania o wygląd zewnętrzny., 1 osoba korzysta regularnie z prysznica w POW, 1 osoba samodzielnie robi pranie w pralce, 4 osoby zakupiły odzież wierzchnią (swetry, skarpetki, kurtkę, spodnie) 2 osoby zakupiły środki kosmetyczne (żel pod prysznic, gąbka do mycia ciała)

	np.: dezodorantów Blok tematyczny dotyczący profilaktyki prozdrowotnej, higieny odżywiania, zdrowego trybu życia, różnorodności chorób oraz zagrożenia wynikające z picia alkoholu i zażywania używek Cotygodniowe sprawdzanie higieny osobistej opartej o kartę własnego wyglądu zewnętrznego	Internetem. Ankiety				Nabywanie umiejętności w korzystaniu ze środków do pielęgnacji ciała – 6 osób Zajęcia odbywają się raz w tygodniu; Dalsze poszerzenie wiedzy z zakresu higieny zdrowia – 6 osób Poprawienie samoświadomości na temat własnej higieny osobistej – 6 osób	6 osób wymaga dalszego pilotowania w zakresie dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny 1 osoba samodzielnie dobiera, kupuje i korzysta z kosmetyków do pielęgnacji ciała, 5 osób zapoznało się z kosmetykami do pielęgnacji ciała 2 osoby zaczęły stosować dezodorant w POW 5 osób zapoznało się z prawidłowymi wzorcami zdrowego stylu życia, 3 osoby potrafi zauważyć przeziębienie kolegi 3 osoby są zorientowane jak bronić się przed grypą 5 osób posiada mały zasób wiadomości na temat zapobieganiu przeziębieniu i grypie Co tydzień odbywa się sprawdzanie i omawianie higieny osobistej oraz wyglądu zewnętrznego każdego uczestnika – 6 osób
II.	Trening budżetowy	Praca	Osoby	W ramach	Opiekun	Zajęcia	6 osób wykonuje

	Nauka liczenia, dodawania i odejmowania do 20 na liczydłach, palcach, monetach. Nauka rozróżniania monet/ bilonów. Nauka gospodarowania własnym budżetem: - sposoby oszczędzania, - sposoby robienia tanich i samodzielnych zakupów Zapoznanie z terminami : promocja, rabat, itp. Orientacja w cenach niezbędnych zakupów. Sporządzanie listy produktów do zakupu; Praktyczne robienie zakupów z listą zakupową;	indywidualna i grupowa; metody praktyczne-ćwiczebne; ćwiczenia liczenia (monet, żetonów, bilonów, na liczydłach), arkusze ćwiczeń, mikrowykład, gry komputerowe – matematyczne praca w grupach; zajęcia teoretyczne (pogadanka, praca z wykorzystaniem tekstu i Internetu praca w małych grupach; zajęcia praktyczne	niepełnosprawne intelektualne	zajęć w POW		odbywają się raz w tygodniu; Podtrzymywanie lub nabycie umiejętności techniki wykonywania obliczeń w zakresie 20. – 8 osób Zajęcia przeprowadzane są raz w tygodniu Podtrzymanie bądź nabycie umiejętności racjonalnego gospodarowania pieniędzmi – 6 osób Nabycie umiejętności wykorzystania teorii w praktyce – 5 osób	zadania obliczenia przy pomocy opiekuna; 3 osoby potrafi samodzielnie dokonać obliczeń (z drobnymi błędami) w zakresie do 10, 3 osoby potrafi dokonać obliczeń do 20 (z niewielkimi omyłkami), 4 osoby nabyło umiejętność rozróżniania monet 6 osób nabyło wiedzę rozróżniania monet 2 osoby bezproblemowo posługują się monetami – dokonują ich obliczeń 5 osób nabyło wiedzę z zakresu oszczędzania, 4 osoby orientuje się w cenach najważniejszych produktów 6 zapoznało się ze sposobami oszczędzania 3 osoby potrafi samodzielnie zrobić zakupy 1 osoba zaczyna samodzielnie robić zakupy pomimo nieznajomości wartości pieniądza
III.	Trening umiejętności praktycznych i załatwiania spraw urzędowych	Zajęcia w małych grupach,	Osoby niepełnosprawne	Instytucje i placówki	Opiekun	Zajęcia praktyczne w	6 osób utrwała poruszanie się po mieście w środowisku

	Poznanie topografii miasta, zaznajamianie się z podstawowymi miejskimi placówkami i instytucjami (bank, urzędy, sklepy branżowe, policja, muzeum, itp.) Nauka posługiwania się sprzętem gospodarstwa domowego, a także sprzętami: AGD (żelazko, odkurzacze, pralka) RTV (TV, Video, magnetofon) sprzęt muzyczny, kuchenny Nauka dbania o porządek w poszczególnych pomieszczeniach i pracowniach ośrodka, nauka prania ręcznego Praca z programem komputerowym EDU – zaznajomienie się z różnorodnymi zawodami (męskimi i damskimi); zwierzętami, owocami i warzywami, miesiące, pory roku, itp.	zajęcia praktyczne (wyjścia poza ośrodek)	ne intelektualne	na terenie miasta Hajnówki)		teren; Podtrzymanie umiejętności poruszania się w mieście – 6 osób Zajęcia odbywają się raz w tygodniu lub w zależności od potrzeb Poprawa lub zdobycie sprawności w posługiwaniu się akcesoriami domowymi w prywatnym gospodarstwie domowym – 8 osób Poszerzanie wiedzy ogólnej, orientacji w czasoprzestrzeni – 8 osób	lokalnym 2 osoby są w stanie załatwić samodzielnie proste sprawy urzędowe 7 osób nabyło wiedzę z zakresu posługiwania się sprzętami gospodarstwa domowego 6 osób przy pomocy opiekuna potrafi użyć żelazka i odkurzacza 8 osób nabyło umiejętność włączania i wyłączania TV; 5 osób z zwiększoną ilością posługuje się żelazkiem 7 osób regularnie porządkuje różne pracownie terapeutyczne 5 osób nabyło umiejętność posługiwania się mopem, zmiotką i szufelką 3 osoby samodzielnie porządkują swoje mieszkanie/ pokój 5 osób potrafi zmywać naczynia 7 osób nabyło wiedzę z zakresu żywności: -3 osoby potrafi odróżnić warzywa od owoców -6 osób orientuje się w rzemiośle
--	--	--	-------------------------	--	--	--	---

							7 osób potrafi odgadnąć nazwę zwierząt
IV.	Trening organizacji czasu wolnego Spędzanie wolnego czasu w formach proponowanych przez szeroko rozumiane środowisko lokalne; Kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego (zajęcia rekreacyjne, spacer, zabawy świetlicowe, gry sportowe) Stymulowanie rozwoju intelektualnego i osobowego (gry logiczne, krzyżówki, quizy, kalambury, gry komputerowe) Udział w spotkaniach towarzyskich, kulturalnych, sportowych Rozbudzenie zainteresowań uczestnika poprzez udział w poszczególnych zajęciach Przygotowywanie gazetki okolicznościowej Spacer Oglądanie	Zajęcia grupowe, gry edukacyjne, planszowe Zajęcia zabawowe,	Osoby niepełnosprawne intelektualne	W ramach zajęć w POW, Muzeum Białoruskie w Hajnówce; Hajnowski Dom Kultury; Biblioteka Miejska i Pedagogiczna w Hajnówce	Opiekun	Nabycie i podtrzymywanie umiejętności zorganizowania sobie czasu wolnego – 7 os. Podtrzymywanie umiejętności współpracy, pracy w grupie, integracji z grupą – 7 os. Łączenie zabawy z nauką – 6 osób	6 osób zapoznało się różnymi formami spędzania czasu wolnego w zależności od pory roku(np. jazda zimą na sankach, wyjazd latem nad wodę itp.). 4 osoby potrafi wykorzystać różne formy zabaw i gier poza POW. 4 osoby potrafi lepiej integrować się z grupą(zabawy i gry planszowe). 6 osób nadal wymaga umiejętności współpracy z grupą. 3 osoby potrafi zaproponować temat/ zajęcia na trening. 5 osób potrafi policzyć do 6(gry planszowe).

	programów telewizyjnych, filmów edukacyjnych.						
V.	Trening interpersonalny Poznanawanie nowych wyrazów i ich znaczenia. Podtrzymywanie umiejętności prowadzenia rozmowy, Sposoby radzenia sobie w trudnych codziennych sytuacjach życiowych. Rozwijanie hobby i zainteresowań. Gry i zabawy interpersonalne, Wyjścia do MBP- przegląd prasy, wystawy. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Czytanie i rozumienie tekstu.	Prace w grupie, dyskusje, prezentacje, scenki sytuacyjne – odgrywanie scenek. Przegląd prasy, zajęcia praktyczne, słownik wyrazów obcych, wykorzystanie programów edukacyjnych z internetu.	Osoby niepełnosprawne intelektualnie.	Zajęcia w POW	Opiekun	Podtrzymywani e nabytych umiejętności interpersonalnych – 7 osób Nabieranie pewności siebie poprzez odgrywanie scenek sytuacyjnych – 5 osób. Przyswajanie nowych wyrazów z wykorzystaniem w bezpośredniej komunikacji z drugą osobą – 7 osób Podtrzymywani e nabytych umiejętności w zakresie wyrażania myśli i uczuć – 7 osób Lepszy kontakt w komunikacji bezpośredniej -7 osób	3 osoby lepiej radzi sobie w trudnych sytuacjach międzyludzkich. 4 osoby – potrafi być bardziej stanowcze w wyrażaniu swoich potrzeb. 1 osoba – zaczęła samodzielnie wypożyczać książki. 4 osoby – potrafi w sposób właściwy zachować się w miejscu publicznym (np. czytelnia miejska) 7 osób – wspiera się wzajemnie; lepsza wzajemna relacja, głębsze zrozumienie potrzeb drugiej osoby. 4 osoby - poprzez udział w grach i zabawach interpersonalnych bardziej akceptują samych siebie i inne osoby. 2 osoby- potrafi lepiej zrozumieć i zinterpretować tekst.
VI.	Ćwiczenia logopedyczne	Zajęcia indywidualne, ćwiczenia poprawnej	Osoba niepełnosprawna intelektualnie	Zajęcia prowadzone w POW	Opiekun	Utrwalanie poprawnej wymowy -wy w celu lepszej	1 osoba systematycznie wykonywała ćwiczenia z zakresu poprawnej wymowy oraz ćwiczenia

		wymowy				komunikacji z otoczeniem-1 osoba	rozluźniające.
VII.	Poradnictwo i konsultacje psychologiczne	Konsultacje, diagnozy.	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	W POW	psycholog	Przeprowadzenie diagnoz osobom nowo przyjętym do ośrodka - 2 os. Udzielanie konsultacji, poradnictwa psychologicznego uczestnikom i członkom zespołu -12os.	Przeprowadzono 2 konsultacje psychologiczne i 1 diagnozę, Udzielono konsultacji psychologicznej do planów wspierających - aktywizujących - 13 uczestnikom. Udzielono dwóm rodzinom porady psychologicznej.
VIII.	Czynności opiekuńcze, niezbędna opieka Pomoc w spożywaniu posiłków. Pomoc osobom będącym na wózku w załatwianiu potrzeb fizjologicznych. Mierzenie parametrów życiowych: -mierzenie ciśnienia, waga, temperatura - udzielanie pomocy w nagłych wypadkach np. atak epileptyczny Indywidualna opieka w trakcie zaostrzenia	Codziennie karmienie i pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych RR , wezwanie karetki pogotowia. Całodzienny nadzór na uczestnikiem w okresie nasilenia objawów psychotycznych	Osoba chora przewlekłe będąca na wózku-1- osoba, 3 osoby z zaburzeniami neurologicznymi	Usługi świadczone na terenie POW	Opieka i karmienie wg grafiku	Codziennie wsparcie i opieka, zapewnienie komfortu psychicznego tych osób oraz poczucia bezpieczeństwa - 4 Zapewnienie opieki uczestnikom będącym w trakcie zaostrzenia objawów wytwórczych	4 osoby były objęte codzienną stałą opieką podczas pobytu w POW. 3 osobom udzielono opieki w trakcie zaostrzenia objawów psychotycznych

	objawów wytwórczych(niepełn osprawność intelektualna + schizofrenia)						
IX.	Pracownia techniczna Nauka wykonywania drobnych prac naprawczych w gospodarstwie domowym. Wykonywanie drobnych prac stolarskich. Nauka posługiwania się narzędziami ręcznymi Wykonywanie prac na wystawy, konkursy(płaskorzeź by, intarsje, wypalanie w drewnie, robienie ramek i montaż półek drewnianych).	Codzienne zajęcia w pracowni. Wykonywanie przedmiotów użytkowych, ozdobnych	Osoby niepełnospraw ne intelektualnie	W ramach zajęć prowadzon ych w POW	Opiekun	Podtrzymywanie i pogłębianie sprawności manualnej –6 os. Utrwalanie umiejętności posługiwania się podstawowymi narzędziami ręczny -mi oraz wykony -wanie drobnych napraw domowych – 4 os. Rozwijanie swoich zainteresowań i hobby (udział w wystawach, konku -rsach)- 6 os. Wykonywanie niezbędnych eleme -ntów scenografii do przedstawień – 6 os.	5 osób – wykonało prace na Miejski Festyn Ekologiczny, 4 osoby - (3 nagrody + 1 wyróżnienie) – na przeglądzie Sztuki Nieprofesjonalnej. 10 osób – pomagało przy remoncie Pracowni technicznej(malowanie i montaż listw przypodłogowych, malowanie kaloryferów). 6 osób – wykonywało ramki do obrazów z pracowni plastycznej i haftu i szycia.
X.	Trening higieniczny dla kobiet Utrwalanie prawidłowych nawyków zasad	Wykłady dotyczące: - częstotliwości kąpieli, środków i przyborów. Pokazy i dobór	Osoby niepełnospraw ne intelektualnie	W ramach zajęć prowadzon ych w POW	St. Opiekun + Pracownik Socjalny	Utrwalenie prawidłowych nawyków mycia (włosy, stopy, dłonie, jama ustna, higiena	2 -osoby wyrobiło w sobie nawyk dbania o higienę osobistą. 3-osoby zwiększyło dbałość o ubiór zewewnętrzny.

	higieny osobistej. (kąpiel, czyszczenie i obcinanie paznokci, higiena intymna, higiena jamy ustnej). Dbanie o higienę odzieży. (systematyczne pranie, właściwe przechowywanie odzieży, dostosowanie ubioru do pór roku). Dbanie o wygląd i estetykę ubioru. Zapobieganie powstawaniu wielu chorób związanych z nieprzestrzeganiem higieny osobistej. Higiena odżywiania.	środków do higieny ciała (slajdy, sklepy, apteki). Omówienie środków do prania i pielęgnacji odzieży. Sposoby przechowywania odzieży. Czytanie artykułów z prasy i Internetu dotyczących zapobiegania chorobom wynikających z braku higieny- dyskusje				intymna)- 5 osób. Pogłębianie umiejętności stosowania kosmetyków do pielęgnacji całego ciała – 5 osób Wykorzystanie nabytych umiejętności prania ręcznego i w pralce – 4 osoby. Dalsze utrwalanie umiejętności dbania o higienę osobistą- 5 osób. Przyswojenie wiedzy o profilaktyce pro zdrowotnej – 5 osób	2 -osoby samodzielnie potrafi dobrać odpowiednie kosmetyki do ciała. U 5- osób należy kontynuować trening higieniczny o zróżnicowanej tematyce – mając na uwadze indywidualne potrzeby uczestnika. 4 osoby – wzięło udział w cyklu spotkań dotyczących higieny jamy ustnej (profilaktyka jamy ustnej, systematyczne kontrole stomatologiczne, właściwy dobór szczoteczki do zębów) 4 osoby zapoznało się z tematyką dotyczącą higienicznego żywienia.
XI.	Realizacja treningów indywidualnych Utrwalanie umiejętności samodzielnego spożywania posiłków. Utrwalanie	Zajęcia praktyczne indywidualne	Niepełnosprawni intelektualnie	Zajęcia prowadzone w POW oraz urzędy, poradnie, banki, inne instytucje adekwatne do zrealizowani	Poszczególni członkowie zespołu wspierająco-aktywizujące go	Zwiększenie zaangażowania uczestników do realizacji planów wspierająco-aktywizujących. -18 osób. Nabycie praktycznych	3 osoby – podjęły próbę samodzielnego spożywania posiłków w POW. 3 osoby - potrafi skorzystać z multimediów , wymieniając się muzyką, filmami, zdjęciami. 1osoba -

	umiejętności obsługi telefonu komórkowego. Zajęcia w ramach pracowni komputerowej: (obsługa programów, zdjęć, nagrywanie muzyki i filmów, Internet, poszukiwanie istotnych informacji) Dokarmianie ryb w akwarium, czyszczenie akwarium, Inne czynności w zależności od indywidualnych potrzeb uczestnika.			a bieżących potrzeb uczestnika.		umiejętności ujętych w zaplanowanych zadaniach-18 osób Częściowa pomoc przy spożywaniu posiłków (krojenie mięsa) – 4 os. Wymaga karmienia przez Opiekuna -1 os. Podtrzymywanie nabytych umiejętności w zakresie korzystania z multimediiów – 5 os.	systematycznie dokarmia rybki w akwarium. 1 osoba - robi zdjęcia na imprezach wyjazdowych., pełni też rolę obsługi technicznej. 1 osoba – podjęła próbę samodzielnego przyjazdu komunikacją miejską do POW. 1 osoba -samodzielnie załatwia podłączenie do internetu. Na bieżąco rozwiązywano problemy uczestników (np. pomoc przy rejestracji do specjalisty., pomoc przy zebraniu niezbędnych dokumentów do przyznania zasiłku stałego, zasiłków celowych , pomoc przy wypełnianiu wniosków do udziału w projektach oraz innych uwzględniając konkretne potrzeby uczestnika).-18 osób.
XII.	Trening kulinarny Nauka przygotowania prostych dań z: mięsa, kasz, ziemniaków,	Zapoznanie z produktami niezbędnymi do przygotowania prostych potraw.	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	W ramach zajęć w POW w pracowni kulinarnej, wyjście w	Opiekun	Zwiększenie zaradności i radzenie sobie w przygotowaniu prostych dań - 12 osób	3 -osoby nauczyło się samo -dzielnie ugotować makaron na mleku. 3- osoby potrafi samodzielnie przygotować surówkę.

	makaronów, ryżu. Nauka i podtrzymywanie umiejętności gotowania zup. Utrwalanie praktycznych umiejętności robienia kanapek, sałatek. Nauka obierania warzyw, jajek, owoców. Nauka bezpiecznego korzystania ze sprzętu kuchennego. Podtrzymywanie umiejętności zmywania naczyń kuchennych. Praktyczne zajęcia nakrywania do stołu i podawania dań. Przygotowanie potraw z okazji świąt (Bożego Narodzenie, Wigilii Wielkanocy). Przygotowanie dań do spożywania w plenerze: grill, ognisko.	Wykorzystanie sprawdzonych przepisów kulinarnych Praktyczna realizacja poszczególnych etapów przygotowania dań. Stosowanie sprzętu kuchennego w praktyce. Zajęcia grupowe i indywidualne		plener, miejsca ogniskowe.		Nauka dbałości o higienę w kuchni – 4 osoby Udział w przygotowaniu różnorodnych potraw świątecznych i okazjonalnych – 3 osoby. Nauka zmywania naczyń kuchennych – 2 osoby. Nauka obierania warzyw, owoców i jaj – 4 osoby Nauka nakrywania do stołu – 2 os. Przygotowanie potraw na wyjście w plener – 5 osób.	3 osoby – potrafi usmażyć placki ziemniaczane. 3 os. potrafi przygotować i usmażyć placki ziemniaczane z mięsem 4 – osoby potrafi obsługiwać mikrofalę i kuchenkę gazową, maszynkę do mięsa. 4 osoby- umie samodzielnie zrobić kanapki 5 osób- aktywnie uczestniczyło w przygotowaniu potraw świątecznych. 3 osoby – zapoznało się i pomagało w smażeniu naleśników, placków ziemniaczanych z mięsem, smażenia kotletów mielonych.
XIII.	Zajęcia kulturalno-oświatowe Imprezy okolicznościowe	Próby i przygotowania do w/w imprez. Występy muzyczne	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	W ramach zajęć w POW oraz inne instytucje i	Kulturalno-oświatowy + Opiekunowie	Zajęcia prowadzone w grupach ok. 14 osób pozwalają na wyrobienie	Uaktywnienie 14 osób w zakresie: - wypracowania nawyków obchodzenia świąt religijnych i

wewnętrzne (np. Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Ziemi, Andrzejki itp.) Obchody świąt państwowych i religijnych. Udział w przeglądzie kolęd, piosenki biesiadnej i religijnej. Współpraca z Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, Warsztatem Terapii Zajęciowej w Hajnówce, Oddziałem Psychiatrycznym i Organizacjami Pozarządowymi. Stale formy zajęć: -zajęcia komputerowe - kącik czytelniczy, - kącik geograficzny - bajko terapia, Próby i występy teatralne. Muzykoterapia. Uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta. Rozmowy	w Hajnówce i w woj. Podlaskim. Pogadanki, konkursy, ogniska, występy słowno – muzyczne. Poznanie programów komputerowych, pisanie scenariuszy, poznanie internetu Robienie ulotek. Zabawy muzyczne i bierne słuchanie muzyki(relaksacja). Udział w imprezach miejskich, cykliczne odwiedziny w HDK, Muzeum, Biblioteki Codziennie ćwiczenie pisemne i ćwiczenie czytania prostych tekstów,	jednostki w zależności od realizowanego tematu np.takie jak: HDK, Biblioteki, Muzea, Galerie, Kino W ramach zajęć prowadzonych w POW	samodyscypliny , integracji z grupą, lepszego poznania się oraz rozwijania swoich zainteresowań, umiejętność wykorzystywani a metod relaksacyjnych w codziennym życiu. Nauka i podtrzymanie umiejętności korzystania z komputera i Internetu. Promowanie działalności artystycznej Ośrodka w mieście Hajnówka i Powiecie Hajnowskim. Podtrzymywani e kontaktów z oddziałem Psychiatrycznym i innymi instytucjami Podtrzymanie nabytych umiejętności czytania i pisania - 12	państwowych i innych uroczystości, - wypracowanie samodyscypliny koniecznej do przygotowania występu-- 14 os. - podtrzymywano umiejętność współpracy w grupie, wzajemnej pomocy , tolerowania niedoskonałości innych uczestników, - wyrobienie nawyku odpowiedzialności za przeprowadzenie zaplanowanej imprezy. Rozwijano zainteresowania. talenty – 14 osób. Grafika komputerowa – 3 osoby Doskonaliło umiejętność samodzielnego pisania na komputerze - 3 osoby, Nauczyło się posługiwać klawiaturą i myszką komputera – 10 osób. Systematyczne, ciągłe zajęcia z zakresu podtrzymywania umiejętności czytania i
--	---	--	--	---

	indywidualne i dyskusje tematyczne w grupie. Prowadzenie Kroniki POW. Prowadzenie kroniki fotograficznej POW -czytanie i pisanie (zajęcia reedukacyjne). Konserwacja i naprawa sprzętu muzycznego i oraz przedmiotów użytkowych znajdujących się w sali k-o	słuchanie bajek. Poznanie krain i regionów geograficznych.				osób.	pisania – 11 osób. Podtrzymanie umiejętności samodzielnego korzystania z Internetu – 6 osób Udział w publicznych występach- 14 osób, Uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta - 14 osób, Wykształcenie umiejętności kanalizowania emocji i myśli w działaniach teatralnych i muzycznych – 14 – osób
XIV	Pracownia haftu i szycia Wyszywanie ściągami płaskim, krzyżowym, Richelieu, kryjącym, nakładanym. Wykonywanie różnych form geometrycznych, szkatulek szmacianych dekorowanych koronkami, cekinami. Projektowanie i wykonywanie makat, patchworków Crazy. Wykonywanie prac-	Zajęcia grupowe, indywidualne. Pokazy, prezentacje. Filmy o tematyce związanej z twórczością rękodzielnictwa.	Osoby niepełnosprawne intelektualnie.	W ramach zajęć prowadzonych w POW, wystawy, wizyty w sklepach z rękodziełem.	Starszy opiekun	Poprawa sprawności manualnej-9 osoby Wzrost zainteresowań wykonywaniem prac ręcznych-5 osób Wykonywanie prac użytecznych i dekoracyjnych-7 osób Poprawa koncentracji i	Wzrosła sprawność manualna - 6 osób, Poznało nowe techniki wyszywania- 4 osoby, Wykonały prace dekoracyjne (z okazji Świąt i innych uroczystości) i użyteczne(np. ręcznie wykonane kapcie, swetry, spódnice, ścierki z koronką itp.)-10 osób. Dostrzegają i doceniają piękno i estetykę prac własnoręcznie

	przedmiotów dekoracyjnych i użytkowych. Przygotowanie prac na wystawę Haftu i Koronki. Wykonywanie drobnych napraw krawieckich na maszynie i ręcznie .					wzrokowej i ruchowej rąk poprzez wykonywanie robótek ręcznych.	wykonanych – 10 osób. Potrafią wykorzystać nabyte umiejętności praktyczne w codziennym życiu, we własnym domu- 7 osób. Prace na Piknik Ekologiczny przygotowało- 11 osób. Przygotowano obrazy wyszywane na obchody Dnia Pracownika Socjalnego –8 osób.
XV.	Pracownia plastyczna Praca nad rozwijaniem właściwych nawyków przygotowania stanowiska pracy (zapoznanie z narzędziami i materiałami znajdującymi się w pracowni plastycznej i ich położenie). Sprzątanie po zakończeniu zajęć i odłożenie prac we właściwe miejsce (- właściwa teczka, właściwa szafka). Utrwalanie wcześniej	Zajęcia indywidualne: -stymulowanie do aktywności, udzielanie szczegółowych instrukcji, pilnowanie by nie doszło do zniszczenia materiału lub innej szkody, Zajęcia grupowe: - udzielanie prostych instrukcji – nadzorowanie przebiegu zajęć – zachęcanie do aktywności. Koordynacja i	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	Na terenie POW , HDK, Muzeum Białoruskie , Biblioteki i inne instytucje na terenie miasta i powiatu hajnowskie go.	Opiekun oraz inni członkowie zespołu wspierająco – aktywizujące go.	Zadowolenie i satysfakcja z długotrwałego zaangażowania w wykonanie pracy na wystawę. Pomimo szeregu swoich ograniczeń mogą cieszyć się ze swoich sukcesów i otrzymanych nagród. Zwiększenie koncentracji uwagi i sprawności manualnej. Zwiększenie poczucia własnej	14 osób skorzystało z pracowni plastycznej rozwijając swoje hobby i ucząc się kreatywnego spędzania czasu wolnego. Około 6 osób zaczęło bardziej zwracać uwagę na porządek w miejscu pracy, pamięta o odłożeniu prac i narzędzi w e właściwe miejsce. 9 osób wzięło aktywny udział w wystawach, konkursach, warsztatach . 5 osób - wykonywało kartki okolicznościowe i ozdoby świąteczne. 14 osób – podtrzymywało

	poznanych technik plastycznych (malowanie farbami akrylowymi i pastelowymi) i rysunek kredką. Praca z bibułą.(różne techniki). Wykonywanie różnorodnych ozdób papierowych. Wykonanie ozdób i stroików okolicznościowych. Przygotowanie prac na wystawy i konkursy plastyczne. .Dekoracja i wystrój ośrodka z okazji świąt narodowych, religijnych i innych uroczystości. .Zajęcia indywidualne.	pomoc w przygotowaniu prac na konkursy i wystawy. Praca grupowa i indywidualna powiązana z tematem występów artystycznych w Ośrodku.				wartości – 14 osób Nabycie umiejętności do współpracy i działań w grupie Nabycie praktycznych umiejętności związanych z utrzymaniem porządku w miejscu pracy. Umiejętności i wiedza nabyta pozwoli na realizację hobby – jako jedna z form spędzania czasu wolnego. Integracja społeczna poprzez organizowanie wystaw, konkursów. Promocja działalności POW w środowisku lokalnym. 14osób.	sprawność manualną poprzez wykonywanie różnych czynności plastycznych. 3 osoby odwzorowywało różne wzory z gotowych szablonów i wycinało. 10 osób chętnie spędzało czas na rysowaniu kredkami. (to je uspakajało i relaksowało).
XVI	Współpraca z rodzinami	Spotkania i rozmowy indywidualne, rozmowy telefoniczne, Odwiedziny w	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	POW oraz rodziny	Opiekunowie / pracownik socjalny	Nawiązanie kontakt- ów z rodzinami osób ubiegających się o przyjęcie do POW oraz	Rodziny osób nowoprzyjętych w 2013r. uzyskały wyczerpujące informacje o rodzaju wsparcia

		domu (środowisku lokalnym)				nowoprzyjętych uczestników Podtrzymywanie stałych kontaktów z rodzinami, konsulta -cje i uzgodnienia wynikające z aktual -nych potrzeb uczes tników i rodzin . (np. informowanie rodziców, opiekunów o terminie wycieczek, wyjazdów itp.) - 13 os.	proponowanego w ramach zajęciach w POW. W ramach stałej współpracy z rodzinami, w przypadku - 6 uczestników przekazywano spostrzeżenia dotyczące niepokojących objawów w zachowaniu co skutkowało podjęciem konsultacji medycznej przez rodzinę. 2 rodzinom- udzielono wsparcia i poradnictwa psychologa. Wspólnie z rodzinami na bieżąco rozwiązywano trudne sytuacje uczestnika.
XVII	Terapia ruchowa, ćwiczenia ogólnie usprawniające Podniesienie i utrzymanie ogólnej sprawności fizycznej, wypracowanie nawyku systematycznych ćwiczeń gimnastycznych. Nauka prawidłowego oddychania połączonego z ćwiczeniami.	Ćwiczenia kształtujące postawę ciała oraz stymulację układu ruchowego. Ćwiczenia aerobowe, ćwiczenia na macie rozciągającej, ćwiczenia fizyczne połączone z prawidłowym oddechem,	Osoby niepełnospraw ne intelektualnie	W ramach zajęć prowadzon ych w POW.	Starszy Opiekun	Poprawa ogólnej sprawności i wydolności organizmu poprzez systematyczne ćwiczenia ruchowe -5 osób,,Rzeźbienie,, ciała i modelowanie sylwetki -5 osób Utrwalanie podstawo wych zasad prawidłowe go oddechu. Utrwalenie	5 osób - potrafi samodzielnie wykonać krótki zestaw ćwiczeń , rozgrzewających. Wypracowano większą koordynację ruchowo- wzrokowo-5 osób. Wypracowano nawyk systematycznych ćwiczeń -6 osób. Kontynuowano rozpoczęte zestawy ćwiczeń ogólnie usprawniających.

	Poprawa metabolizmu i utrzymanie prawidłowej wagi ciała	systematyczne spacery				zestawu prostych ćwiczeń gimnastycznych, integracja pracy kończyn (rozciąganie, rozgrzewka) Utrzymanie prawidłowej wagi ciała	
XVII I	Budowa integracji społecznej	Wystawy, konkursy, prezentacje artystyczne, spotkania integracyjne, udział we wspólnych projektach, publikacje promujące działalność ośrodka na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną, informowanie o bieżącej działalności POW na stronie internetowej starostwa i Witrynie POW.	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	POW oraz instytucje administracji samorządowej i publicznej, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, kościoły, placówki oświatowe, Warsztaty Terapii Zajęciowej, MOPS- y, GOPS- y z terenu powiatu hajnowskiego i inne osoby i podmioty współpracujące z POW	Zespół wspierająco-aktywizujący POW	Zwiększenie wiedzy na temat form i rodzaju usług świadczonych w ramach działalności. POW dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w środowisku lokalnym (powiat hajnowski). Współpraca z instytucjami, podmiotami, osobami współpracującymi z POW. Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych intelektualnie w środowisku lokalnym poprzez zwiększenie akceptacji i zrozumienia istoty niepełnosprawności intelektualnej - 18 osób.	Zwiększenie wiedzy na temat form i rodzaju usług świadczonych w ramach działalności. POW dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w środowisku lokalnym (powiat hajnowski). Współpraca z instytucjami, podmiotami, osobami współpracującymi z POW. Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych intelektualnie w środowisku lokalnym

				.		poprzez zwiększenie akceptacji i zrozumienia istoty niepełnosprawn ości intelektualnej - 18 osób.	
--	--	--	--	---	--	---	--